

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.—
fel oldal ... » 16.— nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A népnevelők neveltetéséről.

Képzhetünk-e nemesebb hivatást, szebb életföladatot a néptanítóénál?! A katona büszkeségünk; rá azzal a megnyugvással tekintünk, hogy ez az, a ki életét áldozza föl érettünk, ha kell; ez az, a ki életével fizet a mi nyugalomunkért, ha úgy kívánja a haza érdeke; de a néptanító a béke katonája, a béke áldásának harczosa. A katona élete béke idején örömben, vígságban, megtiszteltetésben, ünnepeltetésben folyik, s ha a Gondviselés úgy rendelte, halála a harc hevében egy magasztos pillanat; de a tanító élete lassan fogyó életáldozat, melynek tüzeit az emberek iránti szeretet, az újabb nemzedék jobb jövőjébe vetett remény, a munka becsességében megnyugvó hit éleszti. Mégis annak a szívnek, a melyből annyi nemes érzelem forraszik százak szívébe, jutalma a keserűség, annak a léleknek, a melyből a fölvilágosodás fénye árad százak lelkébe, jutalma a kétség, a megélhetési gond.

Nem ismeretlen fogalom a néptanítók közszolgálatának jelentősége, valamint az sem ismeretlen, hogy e nagy szolgálmánynak ellenértékeül a néptanítók jóformán csak az elismerő szó-val találkoznak. Egyenkint, testületenkint gyűléseken föl-fölhangzó panaszokban, kérvényekben, föliratokban, memorandumokban küzdenek, fáradnak valóban sanyarú helyzetük megjavításán. Ezerszer elpanaszolták, ezerszer kimutatták már anyagi bajaikat, szorongattatásukat. És az évtizedes kérelmek eredménye: egy kis korpótlék s a még mutatkozó hiány pótlásául egyenleg gyanánt ismét odakerül a követel-oldalra az elismerő — szó.

Megfoghatatlannak látszik a dolog, úgy tünik föl, mintha a közvélemény az évtizedek óta folytatott panaszok iránt érzéketlen volna.

A magyar állam a népoktatási érdekek között elsőrendűvé tette kezdet óta az analfabéták számának apasztását, az iskolák gyarapítását, a

miben elismeréssel szólva, gyönyörű eredményeket ért el; egyes községek, főleg városok, úgy a hogy rendezték is a tanítók fizetését, de az egyetemes orvoslás, a tanítók összeségének ezirányú megnyugtataása talán még a közel jövőben is alig remélhető. Mi a közvetkezmény? Az, hogy a tanítók pályáznak, vándorolnak állomásról állomásra, egypár korona különbözert ott-hagyják állomásukat, s azután a legszegényebb javadalmazású állomások nem ritkán egész szorgalmi idő alatt tanító nélkül vannak, vagy épen avatlatlan, képesítésnélküli jövevények menedékeül szolgálnak. Hogy ez az állapot a különben virágzásnak indult népoktatásügyre mily hátránnyal van, nem kell bizonyítani.

Ez azonban még csak anyagi része a dolognak, van még egy lényegesebb szempont is, a mely sem a statisztikai ívek számaiból, sem a formás hivatalos jelentésekből ki nem olvasható. Ez némely tanító munkájának melegség hiánya, bensőségben való megfogvatkozottsága. Avagy föltételezhető-e emberi értelemmel, hogy egy érdekeiben megsértett, jogos vágyaiban megcsalatozott, méltánylást érdemlő kérelmeivel elutasított osztálya a társadalomnak oly bensőséggel tegye szolgálatait, mintha állapotával kibékülve volna? ... A lelki nyomottság nem lehet rugója a behatóbb munkásságnak. A tanügy ugyan virágzni, a nép műveltsége emelkedni látszik, de csak valóban látszik, mert *tanultabbak lettek az emberek, de jobbak nem.* A tanítók tanítanak, de nevelni kedvük nincs. És azért nincsen kedvük, mert a nevelés a tanítói munkásság bensőségét, intenzitását kívánná, a mi alapjában nehezebb dolog s erre pedig a tanítószágban nincs meg a hangulat. «Utastításoknak, tanterveknek, iskolai vizsgálatoknak megfelelni, magában is elég munka» — így beszélnek a tanítók. Az erkölcsi nevelés, a jellemképzés, mint az iskola elsőrangú kérdése, úgy szólván csak a tanítógyűlések pályáertekezéseinek betűi közé szorul, de vajmi kevés helyen nyer tényleges, beható megoldást. Mind e mellett nem

lehet a bajokért egyedül a tanítót és a püspököt okozni. A közfelfogásban, a közszellemiben, rendszerekben, a társadalomban is sok a hiba.

Avagy kételkedik valaki a fölhozott állításokban? Ám tessék tanulmányozni a XX. század gyermekeit, embereit, családait, társadalmát, társadalmunk számos bajait, s akkor tessék szólani a tárgyhoz.

Szöke Sándor.

(Folytatása következik.)

A gyermek és a modern pedagogia.

(Folytatás.)

S mikor az iskolára veti magát, hogy a gyermeket elhódítsa, tulajdonképpen a küzdelmet rövidíti meg, a melyet a kereszténység ellen folytat. S e czélra tényleg legrövidebb az út az iskolán keresztül. Ezért minden téren teljes szabadságot követel a naturalizmus és a vele járó fölfogás az állampolgároknak, csak a *közoktatási szabadság terén nem enged*; ennek a legrövidebb országokban ellensége, mint Franciaországban, azért, mert az még valahogyan lehetségessé tenné a keresztény vallás föntartását.

Az említett irány a természet, a természetszerű képviseletének tartja magát, s azért hivatottságot érez, hogy a gyermekből kiirtson minden állítólagos régi és ártalmas előítéletet. Floquet miniszter nem ok nélkül jellemezte az iskolai küzdelmet ilyen kereszties hadjáratnak. A német Dittes, a kit néhány évtized előtt hasonló szellem megvalósítására Bécsbe hívták meg, nyíltan vallotta be, hogy az iskolának főleg az a föladata, hogy jövátegyje a szülőknek azt a hibáját, melyet gyermekeik születésénél elkövetnek, midőn *badbak és akarataik ellenére őket megkereszteltetik nagy körülméltetik*. Ez pedig ellenére van a vallásszabadságnak szerinte, mert a szabad meggyőződés kifejlődésének útját állja.

Meg kell világosítanunk még azt a kérdést, vajjon *természetszerű-e épen a gyermekvilágon kezdeni meg azt, hogy új társadalmat alapítsunk meg*. Azért szükséges ez, mert a keresztény nevelés ellenségei épen azt a természetszerűséget hántorgatják folytonosan. Sőt annyira memnek, hogy azt mondják: *tulajdonképpen Rousseau födözte föl a gyermek jogait*. Tény, hogy Emil című pedagógiai regényével minden természetű újításnak utat nyitott, kimondván, hogy új világot csak a gyermek meghódításával lehet teremteni. Ő mutatta be az irodalomban először a teljesen elkülönített, a családjától izolált gyermeket.

Érdemes volna megvizsgálni, hogy azzal tulajdonképpen milyen szolgálatokat tett a gyermeknek, a családnak, a népszabadságnak, annál inkább, mert erről hallgatni szoktak neveléstudományi történeteink; s ez a neveléstannak azt a természetszerűségét is megvilágítaná, a mely a gyermek útján akar újítani.

A keresztény és a nem-keresztény párt az iskolai küzdelemben nemcsak az iskolák szervezése és felügyelete tárgyában van ellentétes

veleményen, hanem különösen a szülők joga körül, gyermekeik körül. *Konzervatív*nak és *radikális*nak is lehet azt a két pártot nevezni, de a szülők jogával csak az előbbi törődik komolyan, az utóbbi egyenesen elkobozza a maga javára.

A konzervatív irány azért is barátja a hitvallásos iskolának, mert a gyermekben a keresztény család természetes folytatását látja, s mert csak amaz iskola biztosítja ennek a szellemnek föntartását. A felekezetenküli iskola azonban minden családi vonást levetkőzött, annyira absztrakál a család keresztény jellegétől, hogy elvei alapján a legszentebb ünnepeket sem tartja meg, vagy nem ezeknek szellemében. Ez az iskola a család fölé emeli magát, míg amaz mindig beismerte, hogy tulajdonképpen segítője a családnak.

A hitvallásos iskola ezzel beismeri, hogy a családnak nemcsak testi és anyagi élete van, hanem lelki és szellemi is. A radikális irány azonban a családot csak a gyermek eltartójának: táplálójának és ruházójának tartja s szellemével homlok egyenes, ellentétben áll a keresztény család hagyományaival.

Ez Rousseau óta a radikális álláspont, s ő adta ki a jelszót: *a világot alulról kell újra megteremteni*, tehát a munkát a gyermekben kell megkezdeni. Tehát a gyermeket többé nem a család folytatásának tekintették, hanem egy új világ alapjának; az új világ magától nem teremhetett meg tehát, kívülről kellett a gyermek lelkébe hatolni, s ezzel a családot és a népet átalakítani. *Ez a radikális népmvelés terén*, s tegyük hozzá, hogy a legélesebb radikális irány. Ha ennek az a lényege, hogy minden fönnállót kiméletlenül akar megdönteni, s tekintet nélkül a jelennek kapcsolatára a múlttal, mindent újjáalakítani, úgy tényleg nem lehet radikálisabban eljárni az emberiség újjászervezésénél, mintha a gyermeket a szüleivel való szellemi közösségből szakítjuk ki, a mi lényeges előfeltétele annak az újjáalkotásnak.

A pedagogia radikálisai tényleg ilyen újjászervezés apostolainak tartják magukat, s kétségtelen, hogy *radikálisizmusuk első sorban a vallás ellen irányul*. Ha sikerül a népet hitétől megfosztani, akkor e fölforgató munka jó része végre van hajtva.

Vetési.

(Folytatása következik.)

A nőkérdés keresztény szempontból tekintve.

(Folytatás.)

Nincs kedvem képtelenségek ellen küzdeni, lelkemben meg vagyok győződve, hogy korunknak ezen «égető kérdése», minek az emancipációt hívei nevezni szokták, a társadalom erkölcsi képtelenségei közé tartozik s előbbutóbb önmagától is lekerül a napirendről, a minthogy a józanabb népek már mindenütt hátt

fordítanak neki, mert előzetítő kísérletei nagyon is kiábrándító hatást gyakoroltak.

Nem szeretnék félreértetni s oly színben föltűnni, mintha a nők magasabb művelődését elnevezném, avagy a társadalmi fejlődéseink által közel érintett anyagi és erkölcsi érdekei mi fontossággal sem bírnának előttem.

A dolog épen ellenkezőleg áll.

Évtizedek óta foglalkok el már oly állást, melynek főfeladatai közé tartozik a nőnevelés gondozása, megfigyelése és kérdésének tanulmányozása.

Tán nem lépem át a szerénység határait, ha ily hosszú időn át szerzett tapasztalataim alapján a nőnevelés kérdéséről szerény véleményemet itt kitejézní batorokodom.

Mindenekelőtt is kijelentem, hogy főleg tanári minőségemben bő alkalmam volt tapasztalhatni, hogy a nő értelmi tehetségei a tudás bármely ágával foglalkozni képesek; a nő mindent megérthet, mire a férfivilágot tanítják s mert nagyobb szorgalmat s ambíciót fejt ki, iskolai feleletei s általában vizsgálatai tetszetősebbek s nagyobb készületségre is látszanak vallani, mint a fiánitványoké. De ezen összehasonlítás következtében arról is kellett tudomást szereznem, hogy a nő tudása ritkán nélkülözi a kedves naivitásnak jellegét, s ha mindjárt és rosszakaratú gúnynak és túlzásnak is tekintendők azok a szállóigék, melyek szerint «a nő mindig csak félig tud valamit» és «tudása olyan, mint lovagló: egyoldalú», ép oly bizonyos, hogy minden szép, egyeseknél sokszor magas tehetségeik dacára a nők a tudományos dolgok mélyére hatolni nem szeretnek és az erre való kényszer nekik mindig szerfölött nagy megerőltetésükbe kerül, és pedig azért, mivel a tudományok iránt általában, különösen pedig az úgynevezett szárazabb természetűek iránt, nagyfokú érdeklődési hiányosságban szenvednek. Innen magyaráznom azt a föltűnő jelenséget is, hogy az iskolában tanult dolgokat a nő oly hamar képes elfelejteni, hogy már egy évre rá a legsikerültebb vizsgálat letévése után még halvány sejtelmek sem maradnak benne, különösen bizonyos tantárgyi igazságokról, melyeknek tudását pedig kitűnő osztályzattal honorálták iskolai bizonyítványában.

Tanukönyveit jóformán egyet sem tartja meg, legott túlad rajtuk valamennyien s kivételt még azzal sem tesz, a mely állítása szerint kedvenc tantárgyait képezte.

Tudományos könyveket még akkor sem szeret olvasni, ha azok szakmájához tartoznának, s ha amolyan Jules Verne- avagy Flammarion-féle tudománynépszerűsítő és ismeretterjesztő regény kezébe, benne csak a mese érdekli őt, a tudás részleteit bámulatos ügyességgel kikerüli, sőt egyéb nőolvasóinak kedvéért még be is keríti írónnal, mint a regénynek oly alkotórészét, melyeket elolvasni nem érdemes, mert «unalmasak».

Mindezeket nem gáncsolási viszketegségből

mondom, hanem annak az igazságnak bizonyosságául hozom föl, mely szerint a nőben hatalmasabb a kedély-, az érzelemvilága minden egyéb, bármily fényes értelmi tehetségeinél.

S ez jól is van így, mert a ki alkotta, olyanak akarta: hogy a nőben több legyen a melegség s nemesen dobogó szívének érzelmeivel gyakorolja a szeretetnek azt a hatalmát, mely minden férfiesznél és a férfiesznek minden tudományánál szebb is, nemesebb is és fenségebb is. A tudás fájának gyümölcse, melyet elsőnek szakított le és élvezett az asszony, fanyar íze miatt már nem oly kívánatos Éva leányainak, mint a mily mohón kapott utána ösanyánk — saját vesztére.

Mindezzel távolról sem akarom állítani, hogy a nők képtelenek a tudomány művelésére. Van itt is kivétel, de csakis kivétel s mint minden kivétel szabályellenességet képez, a tudós nőket hajlandó volnék szintén a szabálytalanságok, rendellenességek kategóriájába sorozni. Tény, hogy a tudós nő már nem annyira nő, mint férfi, de egyik sem egészen, keveréke és pedig természetellenes keveréke a kettőnek, hasonlatos ahhoz, a mit «elsőzött levesnek» szoktak mondani. Élvezhetetlen.

Mayer Béla.

(Folytatása következik.)

Mit tesz a Szent-István-Társulat a nemzeti kulturáért?

(Folytatás.)

Ifjúsági irataink számát kettővel gyarapítottuk. *Platz Bonifác: Levelek egy megtérő nőhöz* című műve az egyik, *Akantisz Viktor: Japáni mesék* című képekönve a másik. Az előbbi huszonöt szellemesen megírt levélben röviden összefoglalja szent vallásunk egész rendszerét, nemcsak azt, a mit hinni, hanem azt is, mit cselekedni kell. Szorosan véve oly művelt hölgyek számára készült ez a könyv, a kik a zsidó vallásból térnek meg a kereszténységre, de azért, mint élvezetes, tanulságos és hasznos olvasmány minden az életbe lépő hajadonnak és általában a felnőtt ifjúságnak a legmelegebben ajánlható.

A *Japáni mesék* a maga nemében egészen eredeti vállalkozás. A magyar, de még általában a nyugati mese- és monda-világ úgyszólván teljesen ki van merítve. Hogy e nemben valami újat adhassunk, a messze keletre, egészen Japánig kellett mennünk. A gazdag japáni mesegyűteményekből Akantisz Viktor finom izléssel és pedagógiai érzékkel válogatta ki a java meséket, a melyek alkalmasak arra, hogy a magyar gyermekek érdeklődését lekössék s nékik a néprajzi ismereteken kívül erkölcsi tanulsággal is szolgáljanak. Várakozásunkban, melyet a stilszerű illusztrációkkal díszített könyvhöz fűztünk, nem csalódtunk, a mennyiben az ma már a gyermekszobák egyik elterjedt és kedvelt képekönve.

✱

A *Családi Regénytár*-ból — hála *Mihályi* Akos dr.-nak, a serény szerkesztőnek — hét új kötet látott napvilágot. Címük:

Ugy, a mint volt. Elbeszélések. Irta: *Büttner* Julia.

A *Mária-kép*. Elbeszélés. Irta: *Bud* M. Fordította: *Sziklay* János.

Anyaföldön. Elbeszélések. Irta: *Cyprián*.

Don Luis Coloma elbeszélései. Két kötet. Spanyol eredeti után fordította: *Jándi* Bernardin.

A *kékruhás asszony*. Irta: *Csapodi* Istvánné. — *Psyche lámpája*. Elbeszélés. Irta: *Leon de Tinsou*. Fordította: A. V.

Hrícz és az úrfi. Elbeszélés. Irta: *Frankó* Ivan. Fordította: *Zsátkorics* Kálmán.

Örömmel jelentem, mélyen tisztelt Nagygyűlés, hogy Családi Regénytárunk napról-napra hódít a katolikus magyar olvasóközönség sorában, mely undorral fordul el a hetára-történetek ocsmányságaitól, mind nagyobb gyönyörűségét találja a tisztult erkölcsi világnézetet hirdető, szórakoztató, elbeszélő művekben s ilyképen e szépen indult vállalatnak főmaradását biztosítja.

Népiratkiunkat 1891-ben is a kitünő népies író, *Kisfaludy* Z. Lajos taápi plébános gondozta szeretettel és odaadással. A szaporulatot a következő tizenégy füzet mutatja:

Dikics Dániel májster úr, vagy: *Hogyan okosodott meg a czuczilista vezér?* Irta: *Cserjesi* Károly.

Balázs Antal bajai, vagyis: *A ki szarva között kereste a tögyét*. Irta: *Seress* Imre.

A *méltóságos asszony aranya*, vagy: *Miképen jöttek észre a czuczilisták*. Irta: *Verner* László.

A *máshitű feleség*, vagyis: *A vegyesházasság veszedelme*. Irta: *Kálmán* diák.

A *ki kials, hanczfut róka...* vagyis: *Az a kérdés, hogy menjünk-e Amerikába?* Irta: *Varga* László.

Az *örölgy itala*, vagyis: *Hogyan fogta meg a plébános a muszka spiont?* Irta: *Vágmenti* J.

Az *átnok jóbarát*, vagy: *A hamis eskü büntetése*. Irta: *Bozgyónyi* György.

Betlehemi bakter. Karácsonyi pásztorjáték négy részben. Irta: *Szabó* János.

Karácsonyest. Karácsonyi játék. Irta: *Pap* bácsi.

Itt a Miklós! Pásztorjáték. Irta: *Pap* bácsi.

Betlehemi asszonyok. Karácsonyi pásztorjáték. Irta: *Pap* bácsi.

Három királyok. Karácsonyi pásztorjáték. Irta: *Pap* bácsi.

Aprúszentek. Karácsonyi pásztorjáték. Irta: *Pap* bácsi.

A *takarék-magtróról*. Irta: *Szalay* József.

Az utóbbi időben Amerikából többrendbeli, nagyszabású megrendelést kaptunk, a miből joggal következtetjük, hogy népiratkiunk az újvilág magyarjai között sok ezer példányban vannak elterjedve s úgy látszik, hogy jövőre a kivitel ebben az irányban még nagyobb mérve-

ket fog ölteni. Említésre méltó körülmény, hogy amerikai rendelőink egyszersmind legpontosabb készpénzfizetőink, sőt a rendelt könyvek árát gyakran előre megküldk. Egyetlen eset sem fordult elő, hogy amerikai magyar iskola vagy magyar népkönyvtár azzal a kérelemmel fordult volna hozzánk, hogy ajándékképen küldjünk nekik könyveket, míg az itthon való népkönyvtárak alapítóitól — sajnos — nagyon is megszoktuk az ilyen csodálatos és különösen hangzó folyamodványokat: «Népkönyvtárat alapítottunk, pénzünk azonban nincsen, kérünk tehát kiadványainkból néhány ingyen-példányt».

Szó sincs róla, a magyar nép szereti és a mellett veszi is népiratkiunkat, de korántsem oly tömegesen, mint a hogy azt e pompásan szerkesztett, rendkívül oleső füzetek megérdemelnék. Aránylag a karácsonyi pásztorjátékok fogytak még a legnagyobb mértékben, a mi a régi szép szokásnak: a karácsonyi pásztorjátékok rendezésének újraéledését mutatja hazánkban. Epen azért raktárunkat, mint az újabb Népiratkiak jegyzéke mutatja, siettünk ilynemű munkákkal kiegészíteni s ezenkívül *Pásztorjátékok* czímmel egy esinos kiállítású gyűjtemény-kötetet is adtunk a karácsonyi könyvpiacra.

Buzgó tevékenységet fejtett ki a könyvkiadás terén *Tudományos és Irodalmi Osztályunk*, mely az elmúlt esztendőben Fraknoi Vilmos dr. cz. püspök úr említett művén kívül, még két hatalmas munkával gazdagította történelmi irodalmunkat.

Balics Lajos dr. tagtársunk már régebben három vaskos kötetet írt az egyház történetéről Magyarországon. Mindhárom a Szent-István-Társulat kiadása. E kötetekhez most mintegy bevezetésül megírt húsz nyomtatott íven *A kereszténység történetét hazánk mai területén a magyarok letelepedéséig* s e nagyszerű munkának publikálására a Tudományos és Irodalmi Osztály vállalkozott. Tartalma szigorúan tudományos s mégis oly érdekes és vonzó, hogy a nemtudományos ember is élvezettel olvashatja. A jeles szerző színes, mozgalmal, élénk és könnyen áttekinthető képekben tárja elénk a kereszténység történetét hazánk mai területén ama nyolcz század alatt, a mely a magyarok megtelepedéséig itt lezajlott. Irálya könnyed, világos és magyaros.

A másik munka közel negyven ivre terjed s a *Balics* Lajos dr.-énál nem csekélyebb nyereséget jelent a magyar tudományosságra nézve. Címe: *Egyháztörténelmi emlékek a magyarországi hitújítás korából*. Szerkeszti *Bunyitay* Vincze, *Rapais* Rajmund dr. és *Karácsonyi* János dr.

A Tudományos és Irodalmi Osztály több mint egy évtizeddel azelőtt elhatározta, hogy összegyűjti a magyarországi reformációra és ellenreformációra vonatkozó írott emlékeket, hogy világosságot derítsen erre a korra, melynél. *Bunyitay* Vincze szavai szerint, hazai történe-

tünkben még az Arpádok kora is sokkal ismeretesebb. A gyűjtés munkája azóta szakadatlanul folyt s az anyag — köszönet érte a fáradhatlan szerkesztőknek — hatalmasan megnövekedett. Ebből az anyagból az 1520-tól 1529-ig terjedő okmányokat öleli föl a nyilvánosságra került első kötet. Ugy a hazai, mint a külföldi tudósok nagy érdeklődéssel várták a kötet megjelenését s fokozott érdeklődéssel várják most a folytatást. Az áldozat, a mit a Tudományos és Irodalmi Osztálytól kívánnak, elég tetemes, de azért bizom benne, hogy az első kötetet a második, harmadik, negyedik, ötödik és hatodik gyors egymásutánban fogja követni annál is inkább, mert a munka öriási jelentőségét, fontosságát illetőleg a vélemények teljesen megegyeznek s a szerkesztők lelkesedésében sincsen semmi hiányosság.

A Tudományos és Irodalmi Osztály főlolvasásainak sorozata a következő négy új füzetre gyarapodott:

A régi Buda és Pest művészete a középkorban. Műtörténelmi és tipografiai tanulmány. Irta *Divald Kornél*.

A magyar katolikus énekköltészet a XVIII. századig. Irta *Bartha József dr.*

A kereszténység jogi helyzete a római birodalomban. Irta dr. *Vargha Dezső*.

A föld története. Irta *Platz Bonifác dr.*

Könyvtárunk az előfizetés után szerzett hazai és külföldi folyóiratokon kívül a következő ajándékmunkákkal szaporodott:

Az Osztrák-Magyar monarchia írásban és képen. XVIII—XXI. kötet. A múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének ajándéka.

A veszprémi püspök királyi-koronázásának története. Irta *Kollányi Ferencz*. Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök úr ő exzellenzaijának ajándéka.

Alkalmi egyházi beszédek. Irta *Russek Antal*. A szerző ajándéka.

Diszbeszél, melyet a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolanővek kalocsai anyaintézetének negyvenéves jubileumi ünnepén tartott *Mayer Béla* vál. püspök. A szerző ajándéka.

Gewitter-Registrator. Construiert von P. Johann Schreiber S. J. Beschrieben von J. Fényi S. J. A szerző ajándéka.

Hullámok. Elbeszélések, rajzok, életképek. Irta *Romhányi Sándor*. A szerző ajándéka.

A szives adományokért itt újból halás köszönettel adózunk.

★

Ezzel bemutatam, mélyen tisztelt Nagygyűlés, a mult esztendőben kifejtett munkásságunk eredményét. Hogy követte-e s mennyiben követte siker igyekezetünket, oly kérdés, melyre a feleletet megadják számadásaink. Ezeknek bizonyossága szerint az anyagi siker hű maradt hozzánk. Az erkölcsi sikerről szólni nem az én feladatom. Annýt azonban mindamellett mondhatok, hogy ha ez talán alatta maradt is várakozásunknak, azért nem esüggedünk, de sőt bizva bizunk,

hogy eljön az idő, mikor önzetlen és kitartó fáradsalmunk árán kivívjuk, hogy fönt és lent, a katolikus kulturális élet minden terén tényezőnek fogják elismerni Társulatunkat, tényezőnek, melyet nem lehet kihagyni a számitásból.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A munkács-egyházmegyei gör. szert. kath. kántorianitók egyesületének alsó-veczekei egyházkerületi köre folyó évi június hó 17-én d. e. 9 órakor Bereg-Bukoczon tavaszi rendes gyűlést tart, melyre t. kartárs és tanügyi barátok tisztelettel meghívotnak. Kelt Rákóczi-szállason, 1902 június 6-án. *Pachir János*, a kör elnöke.

Meghívó. Az egri főegyházmegye róm. kath. tanítóegyesület szendrői köre június hó 23-án Szalonnán a róm. kath. iskolahelyiségében körgyűlést tart, melyre a tagok és a tanügyi barátok tisztelettel meghívotnak. A gyűlést megelőzőleg «Veni Sancte» és szentmise lesz. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A mult gyűlés jegyzőkönyvének főlolvasása és hitelesítése. 3. Tisztújítás. 4. Titión Emánuel gyakorlati tanítást tart a történelem-ből. 5. Szabó István szabadon választott tárgyú értekezését olvassa föl. 6. Nagy Kálmán gyakorlati tanítása a 10-es szám fogalmának kifejtése és leírásáról. 7. Tagdíjak. 8. Pénztáros beszámolója a kör vagyoni állapotáról s a fölmentvény megadása. 9. Indítványok. 10. A jövő gyűlés helye és idejének megállapítása. Kelt Borsod-Szendrőn, 1902. évi május hó 31-én. *Krempácsky István*, elnök. *Sinkovits Sándor* jegyző.

Tanítói gyűlés. A kis-komáromi róm. kath. tanítói kör f. e. május 15-én tartotta évi rendes gyűlést Zala-Apátiban, a melyen a tagok nagy része részt vett. A gyűlés lefolyása röviden ez volt: Reggeli 9 órakor szentmise, a melyet *Jak József*, egyházkerületi tanfelügyelő úr mondott. Szentmise után a tagok a róm. kath. iskola egyik tautermébe gyűltek össze, a hol *Záborszky József* alelnök zala-szabari tanító rövid beszéddel megnyitotta a gyűlést: megemlékezővén különösen legszebb férfikorában elhunyt elnökünkről *Polesinszky János* nemesrádi tanítóról. Egy éve — úgymond — hogy ezen öt kiválóan megilleté tisztségre emeltük s ma már ott porlad nemesen érző szíve a föld ölen: ott nyugoszsza az élet fáradsalmait, a hol egyforma bére van mindazoknak, kik az Ur szőlőjében becsülettel, lelkiismeretesen, önteláldozóan, buzgón munkálkodtak. Igen, valóni kellett tőle attól, kinek működésére annyi reménytel tekintettünk, kitől oly sokat vártunk s méltán, mert hiszen a mult a jövőnek záloga. Tudását, fáradhatatlan munkásságát nemesak mi, e körnek tagjai ismertük, ismeretes az az egész egyházmegye tanítói előtt. Több dolgozata pályadíjat nyert. Alig volt gyűlése körünknek, a melyen akár gyakorlatitanítás, akár főlolvasás által ne iparkodott volna tudását, tapasztalatát közkincesé tenni. Hű volt hozzánk, mint kartárs, mint barát egyaránt s most mindennek vége, reményünk hajótörést szenvedett, csak fájdalomunk maradt meg. Lélekben boruljunk az őt magába záró sírhant fölé és az igazi kartársi szeretet melegével kérjük az örök Birót, részeltesse őt a jól megérdemelt jutalomban, az örök boldogságban és az örök világosság fenyeskedjen neki. Emlékét őrizzük drága kincs gyanánt szívünkben, földi működése legyen nekünk azon út, a melyen tovahaladni szent kötelességünk. Ezután a mult évi gyűlés jegyzőkönyve olvastatott föl. Ezt követte a mult év június 28-án Veszprémben tartott képviseleti gyűlésre fölküldött tag, *Draskovits Márton* komáromvárosi tanító, beszámolója. *Beke Mihály* kehídi tanító főlolvasást tartott «A kereszténység betelölása a népoktatás irányára» czimmal. Ertekezésében rámutat a népoktatás szükségességére, mert hisz a népoktatás teszi lehetővé — úgymond — hogy az ember azzá legyen, a miré lennie kell. Kimutatja, hogy a népoktatás egyidejű az emberiséggel, csak hogy természetesen kezdetben nagyon szűk volt azon tér, a melyen mozgott s csak nagyon sokára 4000 év mulva találták meg az igazi medret, a melyben annak haladni kell. E medernek megjelölője maga

Jézus Krisztás volt, az isteni tanító, az igazi mester. Megismerteti a Krisztus előtti s utáni népokitatus főbb elveit, kezdve a legrégebb népeken. Konstatálja, hogy a kereszténység előtti korban ötlele tanítási rendszer divott: családi, kaszt, nemzeti és istenuralmi s mindegyik mely nemzetnél uralkodott. Ezek után áttér azon korszakra, a melyben a mesterek mestere végzi a nevelés-oktatásügy átalakító művét oly alapelvekkel, a melyek homlokegyenest ellenkeznek az eddig követett elvekkel. Kimutatja, hogy minden neveléstanítási alapelv Krisztustól veszi eredetét. Isten megismerésére, a tökéletes emberképzés, a szereteten alapuló fejelem, Isten előtti egyenlőség azok az elvek, a melyek rombadöntötték a régiakat, a melyek közelebb vitték az embert végcéljához, hogy vallásos, keresztény, jó hazafi s a társadalom hasznos tagjává legyen. *Herboly Géza* zala-apáti tanító «A 600—800 koronás kántortanítók sérelmé»-ről értekezett. Értekezésében szól a magyar törvényhozás ezen mostoha gyermekeiről. Az 1893: 26. t.-cz. 1. §-a kimondja, hogy a tanítói fizetés 600 koronánál kevesebb nem lehet. Ezzel szemben ott az 1893-ik 26 t. cz. 8. §-a, a mely így hangzik: «Ha a hitfelekezeti iskolatanító az 1868-ik 38. t.-cz. 141. §-ának harmadik bekezdése értelmében a kántori teendőket is végzi, a tanítói fizetés megállapításakor a tanítói és kántori járandóságok együttesen tanítói fizetésnek veendő». Az első magának a tanítónak biztosít 600 koronát, de hogy, a hol ez nincs meg s a tanító esetleg kántor és harangozó is, az iskolafőntartó ne kényteleníttesék 600 koronán alóli tanítói fizetést kiegészíteni. Ott a 8. §. Hol itt az igazságosság, méltányosság s magasztos munkánk illo honorálása? kérdi a fölolvadó. Ott, a másik szintén égbekiáltó kíméletlenség. Legyen egyik kántortanítónak fölnt már említett czimeken 800 korona fizetése, s b, akkor 600 koronán felül a nyugdíjba be nem számítható, mert te szerencsétlen teremtmény kántor is vagy. Ezen, a tanítón elkövetett méltánytalanságokkal szemben szól fölolvadó a törvényhozás édes gyermekeiről, a kiknek magas fizetése mellett mellékfoglalkozásai is bőven honoráltak s nyugdíj-jogosultságuk is többoldalú. Végül fölolvadó kéri a kórt, hogy a mondottak fölött gondolkozzék és az intőző köröknél hasson oda, hogy ezen vizsáságok megszüntetessenek, hogy a tanítói fizetésért ne kívánjanak más teendőket is végezteni a szegény tanítóval; hanem e teendőkért állapítsák meg külön méltányos díjazás, hisz isteni Megváltónk szavaiként: «A munkás méltó az ő bérére». Ezen fölolvadások után a gyűlést bezárja. *Szabó Lajos* elnök. *Draskovits Márton* jegyző.

VEGYESEK.

Az esztergomi tanítóképző Leó-ünnepélye. A főkapitán, a város előkelő közönsége jelenlétében szombaton delután tartotta meg az esztergomi tanítóképző Leó-ünnepélyét. Guzsvenitz Vilmos igazgató az alkalomhoz méltó szép emlékbeszédet mondott. Szavalták Bán Aladár alkalmi költeményét és Coppének egyik világhírű remekét. Nagy tetszést keltett Mócsy László zenetanár Leó-himnusza, mely precíz előadással tünt ki. Az ünnepség központja Erdőssy Károly «Hódolat Leónak» drámai kép volt, melyet jelmezben adtak elő a növendékek. Az áhitatot keltő drámai kép előadása zajos és lelkes sikert vívott ki, melyet fokozott Boltzár József püspök meleg hangon tartott elismerő s buzdító beszéde. Az ünnepélyt Keményty K. Dániel és Mócsy László tanárok rendezték.

Egy tanfelügyelő siremléke. A nagybecskereki temetőben e napokban leplezték le néhai Steinbach Antal torontali tanfelügyelő siremlékét, a melynek költségét a tanítók gyűjtötték össze. Az emlékbeszédet Molnár József

panesovai tanító mondta, utána Pacséri Károly tanfelügyelő beszélt. Az ünnep egy gyászdallal ért véget, a melynek szövegét Lauka Gusztáv, zenéjét Osztie Béla tanító írta.

Lelki gyakorlatok tanítók számára. Pozsonyban, a Jézustársasági kollégiumban ezidén is lelki gyakorlatok tartatnak *magyar nyelven* tanítók számára. Julius 21-én, hétfőn este 6 órakor kezdődnek és 25-én, pénteken reggel végződnek. Kik résztvenni óhajtanak, arról alulírottat értesíteni kegyeskedjenek. *Mik József S. T. rektor. Pozsony, Batthyányi tér 1.*

Értesítés. A «Szent István» magyar szalézi kollégium igazgatósága a magyar katolikus közönséggel a következőket közli: 1. A magyar kollégiumba való főlvetelre a jelentkezések ezentúl rendszerint csak június, július és legfőljebb augusztus hónapokban történnek; a belépés szeptember havában történik. 2. A kik a főlvételt óhajtják, jelentkezzenek levelezőlapon egyenesen az alulírt igazgatóságnál, megadván teljes címüket, hogy a nyomtatott programot meg lehessen küldeni. 3. A program vétele után a belépni szándékozók küldjék be kérvényeiket egyenesen az alantírt igazgatósághoz, mellékelve a programban föl sorolt okmányokat. 4. Azon folyamodók, a kik ajánló okmányokat mutatnak föl, szeptember hónap egy kizűzendő napján Budapesten külön meg lesznek vizsgálva és a legjobbak fognak főlvetetni. 5. Jóltevők, a kik egy-egy szegény fű élemezését magukra akarják vállalni, az élemezési költséget sziveskedjenek egyenesen alulírt igazgatósághoz küldeni. E költségeket oly módon is össze lehet hozni, hogy egyes, buzdó hívők a *Segítő Szűz Mária* társulatát terjesztik (e társulat szabályai és gyűjtőivei kívánatra megküldetnek) és a begyűlt adományokat az ivenek együtt ide Cavagliaába küldik, a homnét az adakozók az ermeket és képeskéket megkapják. 6. Miután az intézetben több miséspap van, el fogadunk szentmisékre pénzt keltő koronával. Cavaglia (Biellesse) Itália, 1902 május 31. *Az igazgatóság.*

Tanítógyűlés. A *Besztercebányai* róm. kath. tanítói egyesület *Besztercebányai* köre Zólyom-Radványban tartotta rendes tavaszi körgyűlést dr. Gonda György ker. tanfelügyelő elnöklele alatt. A gyűlésen a tagok teljes számban jelentek meg. Tiszviselőkké 3 évre egyhangúlag megválasztották: *Pontyóch János* motyóki tanító jegyzőnek, *Skoda János* ó-hegyi tanító pedig pénztáros és könyvtárnoknak. Egyik főbb pontja volt a gyűlésnek a nagyméltóságú püspöki karnak azon közös határozata, melyből kifolyólag a kath. iskolák a Szent-István-Társulat kiadványai látandók el. Miután iskolánkban még mindig a Groó-fele olvasókönyvek szerepelnek, dr. Gonda György egyházi elnök tudomásul adja a körnek, miszerint a Szent-István-Társulat bizományba vette a szent Adalbert kiadványait, tehát készletben tart oly könyveket, melyek a tótajkú iskolák viszonyainak a legjobban megfelelnek. A nagyméltóságú püspöki kar ezen határozatát a kör örömmel vette tudomásul. Gyakorlati tanítást tartott *Márium Márton* jakabfalvai tanító a «növények táplálkozásáról». A második gyakorlati tanítást tartotta: *Dalmady József* a «természettanba való bevezetés» czimén. A kör a közreműködőknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A tagok sorába léptek: *Missuth Antal* zólyom-radványi plébános és *Murgos János* ó-hegyi káplán, kiket a kör örömmel fogadott tagjai sorába. Dr. Gonda György indítványozta, hogy a kör őszi gyűlése, mely aug. 11-ik felében lesz megtartandó, XIII. Leó Öszentségének jubileumára való tekintettel, diszgyűlésnek avatassék föl. És hogy ezen diszgyűlés minél impozánsabb és a naphoz méltóbb legyen, XIII. Leó uralkodásából fölolvadások tartassanak, valamint a pápai és Kőlesei-fele himnusz énekléséről is gondoskodás tétessék. A gyűlés az elnök székhelyén tartatik meg. A párkányvidéki tanítói körnek a kath. tanítók nyugdíjsérelme ügyében tett országos mozgalom támogatására indítványoztatott; adassék a memorandum dr. *Schmidt József* városi képviselőnek, fölkeréven őt igazságos ügyünk támogatására. Végül körünk *Béres Endre* *Besztercebányai* tanító indítványára hálás köszönetét fejezte ki a párkányvidéki tanítói körnek ezen mozgalom megindításáért.

P. I.

Szerkesztői üzenetek.

M. F. Beérkezett. Közöljük, kívánsága szerint. — Sz. S. Viszont. A legnagyobb készséggel közöljük, igen aktuális. D. M. Igen, közérdekű dolgok. Köszönet az értesítésért. Sz. S. A tanítóegyesületi meghívókat minden hirdetés díj nélkül teszszük közzé: a beküldött 4 koronát tisztelettel visszaküldtük. — Több levélre jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Egri érseki megye.

A sajó-galgóczyi róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalma: 16 hold szántó és egy hold rét; párbérből mintegy 24 köböl rozs és 38 korona. 30 köbm. hasábfá beszállítva; féltelék után legeltetési jog és faosztalék a községi erdőből. Az egri alap. hivataltól 6 korona, államsegély 184 korona, tandíjból 60 korona, stólaból 30 korona és természetbeli lakás. A kérvények június 24-ig a telkészi hivatalhoz küldendők. Sajó-Galgóczy u. p. Vadna. 154 1—2

Besztercebányai egyházmegye.

Cserpataki (besztercebányai egyházmegye, Zólyom vármegye.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése: a m. kir. erdőkinestár részéről: évi 600 korona és 100 korona ötödéves pótlék, ha az illető arra jogosult; természetben lakás és két kert; az iskolával együttesen 30 ürköbméter kemény és 30 ürköbméter puha a községbeliek által díjmentesen vágandó s beszállítandó tűzifa: 7 1/2 katasztrális hold földiletmény. A község részéről: a földnek bizonyos részben való megmunkáltatása: minden házaspár után 1 korona 6 fillér és özvegy után 52 fillér, összesen átlag véve 120 korona. Stólaajóvedelem 130 korona. Szabályszerűen felszerelt kérvények *Matyasovics János* róm. kath. iskolaszéki elnökhöz július hó 15-ig Kisgaramra küldendők. 156 1—1

Bisztricsényben (Barsm.) róm. kath. tót-magyar kántortanítói állomásra 1902 július 3-ra pályázat hirdettetik. Jövedelme: Kézpénzben, 10 kat. hold föld haszonélvezetében, gabna és tűzifában a díjlevél szerint 1038-68 korona. Lakása 2 szoba, konyha, 2 kamra, pince, istálló. Az iskolaszékre czimzett kérvények június 30-ig az iskolaszék elnökénél elfogadtatnak. *Iskolaszék.* 141 1—1

A turóc-szentmihályi róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme államsegélyvel együtt 800 korona. Tannyelv magyar-tót. Pályázat határnapja július 31. Pályázhatnak orgonánál tudó okleveles tanítónő is. Kellően felszerelt folyamodványok az illető iskolaszékhez, posta Mosócra intézendők, az állomás pedig szeptember hó 1-én elfoglalandó. Turóc-Szent-Mihályon 1902. évi június hó 7-én. *Szófa Károly*, iskolaszéki elnök. 151 1—1

Betöltendő a bereznai főoktatóiskolájának megüresedett tanítói állomás. Javadalma 668 korona sokféle czimben. Kötelessége a hittant és az összes tantárgyakat lelkiismeretesen tanítani. Lakása egy egyszerű szoba és mellékhelyiségek. Pályázhatnak okleveles tanítónők és óvónők is. Megjegyzendő azonban, hogy a helyi viszonyoknál fogva ez állás csak a férfiaknak felel meg. Főlszerelt kérvények július hó 1-ig az alulírtakhoz intézendők. Dobronya, 1902 június 5. *Novosád György*, esperes-plébános. 148 1—1

Kassai egyházmegye.

Az enyiczkei plebániához tartozó Szakaly főoktatóiskolájában a róm. kath. kántortanítói állás f. évi július 8-án pályázat útján fog betöltetni. Javadalmazása: 1. 10 kat. hold 426 négyszögöl szántóföld egy tagban 250 K 32 f. 2. Kézpénzfizetés a hitközségtől 380 K. 3. Párber (6 1/2 köb. rozs) 78 K 12 f. 4. Misékért és stólaajóvedelem 100 K. 5. 12 m. tűzifa, melyből az iskola is fűtendő 54 K. Összesen 862 K 44 f. Van két szobából és a hozzátartozó helyiségekből álló tisztességes lakása és tágas kertje. A tanítás

nyelve úgy a mindennapi, valamint az ismétlő iskolában a magyar, de a tótnak az ismerete szükséges. Az állomás f. évi szeptember 1-én foglalandó el s a tanképesítő bizonyítvánnyal felszerelt folyamodvány alulírtakhoz intézendő. Enyiczke, 1902 június 7. *Tomszko Alajos*, esperes, plébános. 149 1—1

Pannonhalmi egyházmegye.

Bakonybélbe egy róm. kath. magyar okleveles osztálytanító kerestetik. Fizetése bútorozott szobán kívül 600 korona havi részletekben, 4 méter kemény tűzifa fölvágv. Kötelessége egyik tanteremben tanítani, az ismétlősöket fölváltva oktatni és a kántorságban segíteni. Pályázhatnak férfi esetleg nőtanítók is. Pályázati határidő július 27. Kérvények alulírtakhoz küldendők. *Tomásits Odó* plébános, iskolaszéki elnök. 144 2—2

Rozsnyói püspöki megye.

A rozslehotali (Nógrádmegye) róm. kath. tanítói állásra július 24-ig pályázat hirdettetik. Javadalma: lakás, 4 hold szántó, egy noldat a hívek munkálnak, koncezipáció: 13 hektó rozs, tandíj ismétlősökkel együtt 151 kor. 62 fill., 10 öl fa, melyből a tanterem is fűtendő, 390 kor. államsegély és 50 kor. a vásár- és ünnepnapokon végzendő litániákért. Dívénny. *Szokoloschky Benze* plébános, iskolaszéki elnök. 155 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A tabi (Somogym.) szeptember 1-re betöltendő osztálytanítói állomás üres. Az iskolaszékhez intézett kérvények felszerelve alulírtakhoz küldendők június 30-ig. Pályázhatnak róm. kath. okleveles férfi- és nőtanítók. Járási székhely, mellékjövedelem szerezhető. Fizetés 800 korona és egyszobás lakás. Kézimunkatanítás, zongora és orgonahasználati jártasság előny. Bővebb fölvilágosítást ad *Hendrek János*, főtanító. 152 1—1

A vanyoki anyaegyházban a róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelmei: szabad lakás házi kerttel, 22 1/2 hold szántóföld. Az összes jövedelem kézpénzben számítva 840 K 56 f. A tankötelesek száma 80, a tannyelv magyar. A folyamodók kérvényeiket folyó évi július hó 22-ig a vanyoki róm. kath. plebániához küldjék be. A választás július hó 22-én reggel 9 órakor lesz. 150 1—1

GÉPEKKEL BERENDEZETT
ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET.

175 1—52

Rieger
Testvérek

Budapest
Garay-utca 48. sz.

Rieger Testvérek Jägerdorfi (Úsztr.-Szilézia) es. es kir. udv. orgonagyáranak fiokja. Legolcsóbb áron kiváló légnymásu (pneumatik) orgonákat szállítanak.

Legalkalmasabb jutalomkönyvek

az iskolai záróvizsgálatokra.

Japán Mesék az ifjúság számára. Irta Akantisz Viktor. Számos képpel. Kötve	kor. 2.40	A Magyar Történet Századai. Irta Lőrincz Gyula dr. (Számos képpel.) Ara kötve	kor. 1.60
Falusi Gyermekek Könyve. Irta Anli A. (2 kép.) Kötve	—80	Mártá Naploja. A női ifjúságnak ajánlja a Szent-István-Társulat. Kötve	2.40
Aranka, vagy: Az alázatosság diadala a kevélység fölött. Kötve	1.—	Milleniumi Emlékkönyv. Sok szép képpel. Kötve	1.60
László Főherceg Elete és Halála. Irta Baján Mihály dr. Sok szép képpel. Diszes kötésben	1.20	Karácsonyi Aranykönyv. Képeskönyv 7—12 éves gyermekek kezébe. Irta Pap Bácsi. Színes egész vászonkötésben	4.—
Pompeji utolsó napjai. Regény. Irta Lord Lytton Bulwer. A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Kötve	2.40	Miklós Országa. Képeskönyv. Irta Pap Bácsi. Kötve	1.20
Az Edes Mostoha. Irta G. Büttner Julia. (Képekkel.) Kötve	2.—	Irodalmunk a Milleniumig. Irta Pintér Kálmán. (Számos szép képpel.) Kötve	1.60
Testvérek vagyunk. Elbeszélés serdülő leányok számára. Irta B. Büttner Lina. (Képekkel.) Kötve	2.—	Magyar Drámai Mesék. Irta Pintér Kálmán. Kötve	2.—
Juhanka. Elbeszélés serdülő leányok számára. Irta B. Büttner Lina. (Képekkel.)	1.60	Színjátékok Ifjúsági Színpadra. Irta Pokorny Emánuel. I. kötet. (Tartalma: Vértanu család. — Morus Tamás.) Kötve	1.60
A Szent Jobb, vagy: Az első apostoli király szent jobb kezének története. Irta Cenner Lajos	—08	— II. kötet. (Tartalma: A padlásszobában — Az örökség. — Inkognitó. — Az igazgató ur. — A fogadás.) Kötve	1.60
Felhőesék. Irta Czike Imre. Kötve	1.20	A Női Erények Legszebb Virágai. Világba lépő leánykák számára. Irta báró Pongrácz Julia. Kötve	2.—
Vallásosság és kincságy. Ifjúsági elbeszélés Mexikó meghódítása idejéből. Irta Demény Dezső. (Képekkel.)	2.—	Kis Barátainknak. Versek és elbeszélések. Irta Prónai Antal	1.60
Twist Oliver. Regény. Irta Dickens Karoly. A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Kötve	2.—	Beppo, a lazzaroni fiu. Nápolyi történet. Irta Rollus. Ford. Ploskál R. (Számos képpel.) Ara kötve	1.60
Műtörténelmi Korrajzok. Bevezetésül a képzőművészetek történetébe. I. kötet 86 képpel. Irta Diváld Kornél. Füzve 2 korona. kötve	2.40	Egyiptomi József. A mi kedves üdvözítőnk Jézus Krisztusnak megragadó előképe. Irta Seeburg József. Ara	2.40
Ugyanaz II. köt. 75 képpel. Füzve kor. 2.40. kötve	2.80	Sötét napok. A három árva. Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve	1.60
A Lelkiismeret, vagy Brooke Mari megpróbáltatásai. Amerikai elbeszélés. Irta Dorsey Anna. Fordította Gyuricska Péter. (Három képpel.) Kötve	1.60	Szabad Órákra. A katolikus ifjúság számára. Ara kötve	2.—
Laurencia. Elbeszélés a japán népeletről. Irta Lady Fullerton Georgina. (Több képpel.) Kötve	2.40	A Falu Órangyala. Irta Szabó Imre. Ara kötve	1.40
Martini Gusztáv életrajza. Irta Gruber. Fordította Horl Gy. Kötve	1.60	Kicsinyek áhitata. Tartalmazza a vallásos gyermekirodalom legszebb versét és elbeszéléseit. Irta Számord I. Ara kötve	2.—
Hasznos Mulattató. Gyűjteményes ifjúsági irat. (Képekkel.) Kötve	1.60	Száműzött Leánya. A — Füzve	—40
Hasznos Olvasmányok az ifjúság számára. (Képekkel.) Kötve	2.—	A Torony Története. Irta Sziklay János. Gonosz Idők. Irta Kines István. Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve	1.60
Virágcsokor a Kath. Gyermekkertből. Irta Hattler. Ford. Tóth M. (Számos képpel.) Kötve	1.60	Tisztító tűzön át. Regény az ifjúság számára. (Képekkel.) Irta Sziklay János. Kötve	2.20
Ifjúság Könyve. Elbeszélések és költemények. Kötve	2.—	Tanulságos Olvasmányok az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve	1.60
Ifjúsági Olvasmányok. (Képekkel.) Kötve	2.—	A Várnai Csata. Irta Vaszary Kolos. Füzve	1.—
Ifjúság Öröme. Az — Mulattató és tanulságos ifjúsági olvasmányok kath. fiú- és leánygyermekek számára. Egyszerűbb kiadás. Öt kötet. Félvászonkötésben kötetenkint	1.60	Az Öröklámpa. Elbeszélés. Irta Wiseman. Fordította Urbanek Sándor. Ara félvászonkötésben	—50
— finomabb kiadás. Öt kötet. Diszes vászonkötésben kötetenkint	2.40	Egész vászonkötésben	—80
(Az Ifjúság Öröme minden kötete önálló egészét képezi.)			
Szent Imre herceg. Élet- és jellemrajz. Irta Karácson Imre dr.	1.20	Ifjúsági imakönyvek.	
Karácsonyi Képeskönyv jó gyermekek számára. Festette Dielenbach Lénárd. Magyar szövegét írta Rosti Kálmán S. J. (4 r., 16 színy. lap.) Kötve	2.40	Gyónási Könyvecske kath. gyermekek számára. Irta Dreher Tivadar. Ara kötve	—36
Két Fiu Története. Kötve	—50	A bérmálás szentsége. Előkészítő oktatások a bérmálás szentségének fölveljéhez. Összeállította Novák Lajos. Ara	—24
A Testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Irta Kines István. Két képpel. Kötve	—80	Tarkányi Béla József. Lelki Manna. Imádságos- és Énekeskönyv a kath. ifjúság számára. Vászonkötésben —.70, szebb vászonkötés 1.—, bőrkötésben	1.60
A Vadon Gyermek. Ifjúsági elbeszélés. Irta Kines István. Két képpel. Kötve	—80	— Lelki Manna. Bogisich Mihály hangjegyeivel. Vászonkötésben 1.—, telete bőrkötés 2.—, chagrinbőrkötés	2.60
Levelek Hugomhoz az Olvasásról. Irta Kistaludy Árpád. Füzve 1.20, diszes vászonkötésben	2.—	— Kis Lelki Manna. Énekeskönyv a legkisebb tanulók számára. Kivonat a Lelki Mannából. (96 oldal.)	—24
Szent István első magyar király. A kereszténységnek Magyarországon 900. esztendei jubileuma alkalmából írta Kistaludy Z. Lajos. (Sok szép képpel.)	—32	— Szent Enekfűzér, a kath. egyh. Enektárból kivonva és néhány latin énekel megtoldva	—40
Magyar Szentegyházak Regéi. Irta Latkóczy Mihály. (Számos képpel.) Ara kötve	2.40	Jézus és a jó gyermek. Oktató könyv serdülő gyermekek számára	—
		Gonzagai Szent Alajos az ifjúság példaképe és védő-szentje. Irta Papencordt Gáspár. Kötve	—50

Az itt felsorolt könyvek mind a Szent-István-Társulat kiadásában jelentek meg és a társulati könyvkiadóhivatalban (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) szerezhetők be.

Stephaneum nyomása Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a.